

KESKISUOMALAINEN

Jyväskylä, Kauppakatu 17.
Ilmestyy joka päivä

Toimitus aivolna kello 10-1 sunnuntaisin kello 16-1. Puhelime- uutisoastolle 1985, 1125, 1335, 2535, toimitussihteeri 1212 ja päätoimittaja 1575.

Konttori aivolna kello 9-16. pyhäntöina kello 9-15. Puh. II moittusten ja tilausten -astaan ottamiseksi 1009 ja 4207. Umiot tukkontori 2050 ja asiainmisti- laukset 4208 sekä toimitusjoh- taja 1010.

Kirjapaino
Kauppa 17, puh. 2574, 4046

Kirjansitomo ja kehystämö
Vapaudenkatu 42, puh. 1436

Kuvalaattaintois
Vapaudenkatu 42, puh. 4754

Sivotoimistoja

Haapamaella, puh. 138.
avoilna kello 9-16

Hartolassa, puh. 50, avoilna- paitsi keskiviikkona kello 9-16

Jäässä, puh. 318, avoilna- paitsi keskiviikkona kello 9-16

Kangasniemellä, puh. 109, avoilna kello 9-16

Karstulassa, puh. 12, avoilna kello 9-16

Orivedellä, as., puh. 252, avoilna kello 9-16

Viitasaarella, puh. 182, avoilna paitsi lauantaina kello 9-11 ja 12-16

Aänekoskella, puh. 2102, avoilna kello 9-12 ja 13-17
Lutiset puh. 2136

Postiliirottoli 68 458.

KSM TALLA MERKILLÄ

varustettuja lehdessämme tulkais- taja

VALOKUVIA

saat tilata konttoristamme

KESKISUOMALAINEN

Jyväskylässä 1954

Oy Keskimään Kirjapaino

Pysähd!

hetkeksi!

Ihminen välillä on monen- laisia eroavaisuuksia. Raa- mattu puhuu "suuresta juo- vastaa", joka eroittaa ihmiset toisistaan. Tämä juopa näkyy elämässä, kuolemassa ja ian- kaikkisuudessa. Kuinka monta kertaa läheisetkin henkilöt ovat sisäisessä ja myös ulko- naisessa elämässään peräti vieraita toisilleen. Vielä kuole- mankin edessä tämä ero on havaittavissa. Entä iäisyysdes- sä. Jeesus nostaa tunnetussa vertauksessaan rikkaasta miehestä ja Lazaruksesta ajan ja iäisyyden välistä ver- hoja. Ulkonainen ero elämässä ei ratkaise suhdettamme iäi- syyteen. Meidän on syytä hy- syä: »Onko olemassa juopa minun ja Jumalan välillä?» Tämän kullun yli johtaa vain yksi silta. »Minä olen tie», sa- noo Jeesus. Hänen kauttaan voimme päästä Jumalan luo.

Sumiaisten Kunto voitti Konginkankaan

Konginkankaan keskusurhei- lukentällä oli eilen jännittävä seuraottelu Sumiaisten Kunnan ja Konginkankaan Urheilijain välillä. Johto vaihteli ja loppu- numeroiksi merkittiin SK:n niukka voitto 7,5-69,5. Kolman- tena pyöränä ottelessa piti olla Konneveden Urheilijat, mutta konnevetiset eivät olleet saaneet mielestään joukkuetta kokoon ja jäivät kotiin. Parhaista tuloksis- ta mainittakoon: 100 m: 1) P. Hänninen KU 11,9, 2) A. Kautto SK 12,2, 3) M. Sorri SK 12,3, — 200 aidat: 1) P. Hänninen KU 28,8, 2) U. Manerus SK 29,6, 3) V. Vehviläinen SK ja M. Liima- tainen KU 31,4, — 1500 m: 1) P. Rossi SK 4,34,0, 2) P. Leppä KU 4,38,0, 3) H. Sorri SK 4,39,0, — Korkeus: 1) V. Hannula KU 180, 2) P. Hänninen KU 175, 3) R. Kaipio SK 160, — Pituus: 1) P. Hänninen KU 595, 2) K. Haut- sälo SK 587, 3) O. Hytönen SK 585, — Kiekko: 1) M. Sorri SK 28,41, 2) V. Parviainen KU 34,96, 3) O. Väinö SK 34,39, — Kuula: 1) M. Sorri SK 13,35, 2) M. Hä- mäläinen KU 12,29, 3) O. Hytö- nen SK 12,17, — 4x100 m: 1) Kunto 48,9, 2) Urheilijat 49,4.

TILATKAA
KESKISUOMALAINEN

Jyväskylän Suurajot pienten autojen voittokulku Dyna Panhardit loistivat. Kalpalat voittivat I lk:n

Jyväskylän IV Suurajot saa- tiin suoritettuun sään suhteen ihanteellisissa olosuhteissa. Ja se, että kaikki kilpailijat mel- keinpä sataprosenttisesti saa- puivat virhepisteitä »Petäjä- taipaleen» alkuun todistaa, että tämä ajo vastasi juuri »rally- luonnettaan» — matkailuajoa. Vasta Petäjän pikataipaleella syntyivät ratkaisevat erot, kun- ten odottaa sopikin. Samoin merkisi jarrutus- ja kiihtyvyy- ssyskoe ratkaisevaa osaa kil- pailussa. Tämän rallijonon luonteenmukaisesti. Voittajak- si selviytyivät veljekset Kal- pala. He ovat ajaneet monissa kilpailuissa, mutta eivät tätä ennen rallyajoissa.

Petäjän pikataival merkitsi siis ratkaisevaa vaihetta, mutta tälläkin osuudella keskyytti vain kaksi autoa, joten sekään ei ollut liian vaikea. Viisi ajajaa pystyi viemään ajokkinsa ilman virhe- pisteitä tältä vaikealta osuudelta. Kilpailijat tuntuivat olevan yleis- esti sitä mieltä, että olisi saata- va lisää pikataipaleita.

Mitä itse ajoon tulee, niin siinä oli säällä tavallista vähemmän merkitystä. Vain jonkin verran teki sumu häitää matkalla Kemi — Rovaniemi. Jätjän taival meni kaikilta ilman virhepisteitä, joka tavallaan on osoitus siitä, että tämä tie oli hyvässä kunno- sa ja samalla siitä, että Suurajo- jen ajajat hallitsivat ajokkinsa kiitosta ansaitsevalla tavalla. Muuten oli ajo »puolileppoisa» ajoa.

»Petäjällä» ratkaisi

Kun oli tiedossa, että kilpaili-

jat saapuivat »Petäjä» taipa- leelle suunnilleen ilman virhe- pisteitä, niin päätettiin täällä ko- rottaa nopeutta, joka vaikuttikin sen, että raot alkoivat syntyä. Vain viisi kilpailijaa selvisi tältä osuudelta ilman virhepisteitä. »Petäjällä» olivat nopeusvaati- mukset seuraavat I lk 22 km 14,20 min, II lk 14,50, III lk 15,30 min, IV lk 16,10 min, V lk 14,20 min ja turistiluokka 19 min. Kiihtyvyyssä ja jarrutusko- keissa oli nopein Eln 55,1 sekun- tia ja toisena Kalpala 55,4 sekun- tia.

Jyväskylän Suurajot todistivat jälleen elinkelpoisuutensa. Ne so- pivat juuri meidän ajajillemme ja toivottavaa olisi, että ne saisi- vat yhä lisääntyvää kansainvä- listä kantavuutta.

Sateisen sään sekä sen ohessa sumun odotettiin tuovan yllätyk- siä kilpailijoille, mutta toisin kä- vi. Suurajot saatiin tänä vuonna suorittaa mitä parhaimman sään vallitessa. Kilpailijat osoittivat ajossa erinomaisia kuntoja ja kil- pailijat hallitsivat hyvin ajok- kinsa. Koko ajon aikana ei ta- pahtunut ainostakaan liikenne- onnettomuutta. 2400 km:n mittai- nen rallyreitti ajettiin melkein sataprosenttisesti virhepisteittä, samaan selviettiin hyvin 69 km:n mittaiselta »Jätjän pikataipa- leelta» Kittilä — Sodankylä. Jy- väskylän lähistöllä sijainnut 22 km:n mittainen »Petäjän» pika- taival oli kuitenkin paha kon- pastuskivi, josta ainoastaan viisi kilpailijaa selvisi virhepisteittä. Koska eroja ei ennen viimeistä pikataivalta alkanut syntyä jou- duttiin »Petäjän» taipaleella ko- rottaa keskituntinopeuksia. Kätköpäin järjestys ratkesi lo- puillisesti vasta kiihtyvyyssä ja jarrutuskokeissa, joka suoriteti- in Jyväskylässä välittömästi maaliintulon jälkeen.

Autojono odottamassa »Petäjän taipaleelle» pääsyä.

Tulokset:

Koko kilpailu

1) O. Kalpala — E. Kalpala
Dyna Panhard Hki, 2) Pentti
Virtanen — Reino Järvelä Peugeot
Jyväskylä, 3) Volmari Kes-
kimäki — M. Liljamaa Dyna
Panhard Vaasa.

Luokka I:

1) E. Kolehmäinen — L. Hur-
me 77 virhepisteitä, 2) R. Jouts-
— B. Rehn 86, 3) O. Rissanen —
V. Tamminen 100, 4) P. Barck —
J. Kuokkanen 101, 5) T. Lind-
blom — S. Kausela 111.

Luokka II:

1) V. Keskimäki — M. Liljamo 0,
2) H. Saaristo — J. Pulkkinen 2,
3) O. Martikainen — N. Ruuska-
nen 10, 4) O. Nysten — K. Korpi-

Pallaksen matkan varrella. Luokka-ajajat ovat saapuneet Pallastunturille ja tässä erät tunnetut tekijät pohtivat matkan vaihteita (ku- va n:o 1). Pikataipaleelle pääsyt jonoletaan (2). Ruotsalaispari Sven Lundberg ja Lennart Gustafsson Fiatillaan Petäjän pikataipa- leella (3). Rengaspaikkauksen ennätyksen saavuttaneet Jyväskylän Arvi Arjatsalo ja Vilho Ohmero tutussa rengastouhussa Pallaksel- la (4). Matti Kolehmäisen Peugeot »syvänilukausensa» jälkeen »Petäjän pikataipaleella» (5). Tunnettu viitasarelaispari Virtanen- Järvelä lepotuokilla (6). Autoilevat kangaskauppiat Hilda Vailinheimo Helsingistä ja Veikko Kolari Jyväskylästä sekä ensimmäini- tun kartanlukija Armi Hyryläinen Kemijärven tarkastusasemalla (7).

Kunnialla selvitettiin

Jyväskylän neljännet Suurajot ovat sitten tältä vuodelta ohi. Mat- ka Kuusamosta Suomussalmelta ja Kajaanin kautta Iisalmeen ja siel- tä edelleen Pielavedelle, Tervoon ja Vesannolle sujui yhtä tasaista ja rauhaisaa vauhtia kuin matkan edellisempinä osina aikana.

Turistit ja luokka-ajajat olivat nyt tiellä yhtenä ainoana »juokse- vana nauhana». Edellisten aja- ja Kajaaniin oli määrätty seitsemäksi ja jälkimmäisten kuudeksi tunniksi. Reitti kulki Ristisalmelta Iossin kautta, johon viidessä minuutissa saattoi syntyä parinkin hymmenen auton jono, kuten puolonyön maissa lotesimme. Mutta koska aikataulu oli löysä, ei se mitään hermostut- tuisia aiheuttanut. Juteltiin vain lep- poisasti ja pohdittiin mahdollista loppusijoitusta.

Kajaaniin tultaessa oli luokka- ajajille varattu pieniäinen ylläty- s. Tarkastusasema oli ilmoitettu Sei- rahuoneelle, mutta jo sillalla viik- kui punainen lampu pysähtymisen merkiksi ja niin saatiin kokea, että oli »eksytty» aikatarhailuasemalle. Moni auto oli tullut vähän liiankin hyvissä ajoin, joten ei ihmeään, vaikka eräitten ajajien ilmeet ol-ivatkin vähän happamat kilpailu- horkittaan ojentaessaan. Suurempia »munauksia» tuskin kuitenkaan kel- lekään täällä tuli.

Kajaanissa suurin piirtein kaikki autot olivat jälleen huollossa ja pieni lepotauko virkisti ohjaajia- kin. Ruotsin kuuluisille Anderssonille kävi kuitenkin sikälä huono tuuri, että he ottaessaan pienet nokka- uet, heräsivät vasta 50 minuuttia lähtöajansa jälkeen. Myöhästymistä he eivät kuitenkaan koo- nakaan pahasti surreet ja kun kerran matkaan päästiin, ajettiin sitä reip- paemmin.

Iisalmen jälkeen jouduttiin toisen kerran turvautumaan Iossin. Täällä kertaa Peltolansalmelta yltämisestä. Muutamat kilpailijat olivat kuiten- kin sikälä hätäisiä, että ajoivat Ios- sille vievän tienhaaran ohi joutu- en siten tekemään pieneen ylimääräi- sen lenkin. Pisin harhaajajo lenne- oitit 55 km.

Loppumatka kohti Jyväskylää su-

juikin sitten enemmintä kommeli- uk- sista. Kaikkien ajajien ajo-ohjeet päättyivät kuitenkin kuin veitsellä leikattuna Vesannolle, minkä joh- dosta siitä eteenpäin ajettiin hyvin voreen ja harkitusti. Kilpailukortti- ta kävi nimittäin ilmi, että kohti Jyväskylää reitti jokatapaussessa kulki. Tarkastusaseman odotettiin millä hetkellä hyvänsä ilmestyvän matkan takaa, mutta aina vaan matka jatkui, eikä mitään kuulunut tai näkynyt. Erikoisen vaipaita olttiin tienhaaroja lähestyttäessä, mutta kaikki näytti turhalla voo- vaisuudelta. Ohitettua Korkeakos- ken tienhaaran Lauhaassa, syntyi jo pakostakin epäily, että koko »Petäjän pikataivalta» ei olisiakaan, vaan matka jatkuisi suoraan kau- punkiin. Kokoiston tienhaarassa oli kuitenkin ajanottoasema ja samalla annettiin määräys ajaa Kotoieton tietä parisin kilometriä ja ih- län omia ajoja, siellä annettaisiin kyl- lä sitten tarkemmat jatko-ohjeet. Näin löytyi »Petäjän pikataipaleen» lähtö, ja paikalla oli monien kym- mentien autojen mittainen jono, jota odottiivat vuoroaan päästä kok- lemaan »oenttiliellen nousua». Talot ei ollutkaan mikään »Jätjän pika- taival», vaan kapea ja mutkikas, jonka työssyhkin monet voittoa liian innokkaasti kättälyyneet saivat päät- tää lupaavasti siihen saakka joku- neen kilpailunsa. Yhteen aikaan oli jopa neljäkin autoa samanaikaisesti rannassa joko tiellä tai tien sius- sa, niin että koko kilpailu oli kes- keytettävää siksi, kunnes tinentuko- na olleet kaarat oli saatu syrjään. Tästä samoin kuin Jyväskylänkadul- la tapahtuneesta jarrutus- ja kiih- tyyskokeesta, kerrotaan kui- tenkin tarkemmin toisaalla lehdes- sämme, joten ei sen enempää niis- tä.

Kokonaisuutena kilpailu ju- daan pitää onnistuneina, sillä vai- ka eräit pienempiä järjestelytöi- siä esiintyi, ei niihin ole sen suurempaa huomiota kiinnittämistä. Lopputoimueksena tahtoisimme vain esittää, että kun kilpailut ensi vuonna jälleen toimeenpannaan, ei turistiluokkaa saa jättää sellai- seen lapsipuolen »asemaan, kun- mihin se nyt oli unohdettu. — Ekl.

38, 5) V. Veisman — M. Rinta-
koski 41.

Luokka III:

1) P. Virtanen — R. Järvelä I,
2) E. Elo — K. Nuortila 5, 3) M.
Ruhala — R. Lahtinen 11, 4) K.
Weikkola — F. Geitel 22, 5) S.
Lundberg — L. Gustafsson 22
Kiihtyvyyssykkeen aika ratkai-
si.

Luokka IV:

1) O. Kalpala — E. Kalpala 0,
2) E. Pylväinen — A. Halonen
6, 3) E. Pauri — E. Ström 8, 4)
E. Tuovinen — T. Pylväinen 11.

Luokka V:

1) R. Roine — P. Määttä 116,
2) V. Nyström — H. Tiainen 120.

Turistiluokka:

1) Kauko Lähdemäki — Erik
Ekman 0 vp kiiht-jarrut, koe
62,7, 2) Veikko Kolari — Arno
Martimo 5 vp kiiht-jarrut, koe
67,9, 3) Arvi Arjatsalo — Vilho
Ohmero 6 vp, kiiht-jarrut, koe
68,7.

Kiihtyvyyss- ja jarrutuskokeen
parhaat:

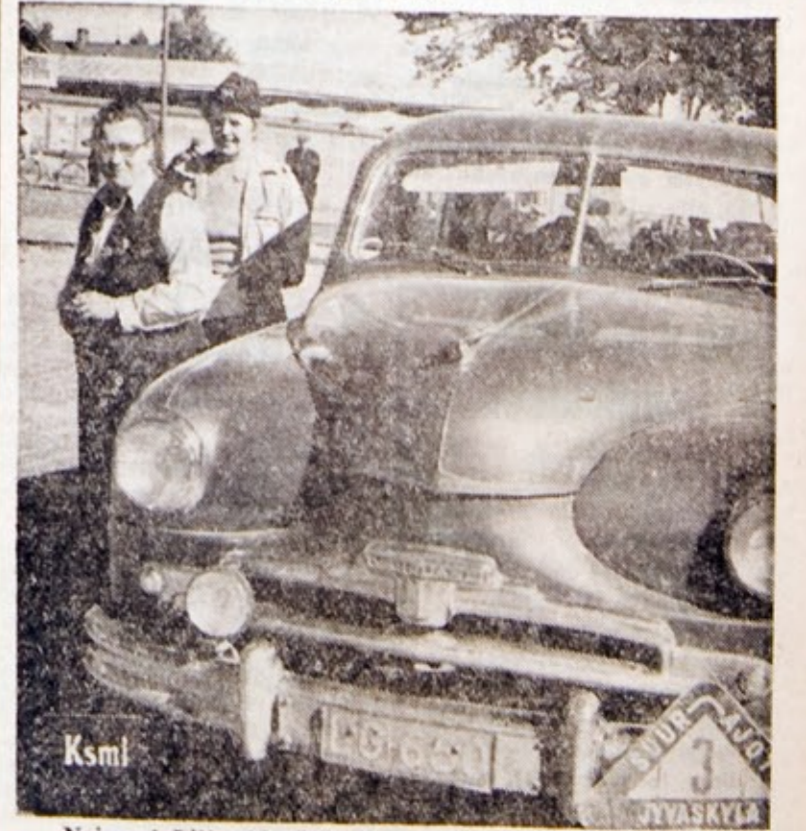
1) Eino Elo — Kai Nuortila
Peugeot III ajoluokka 55,4 sek,
2) Osmo Kalpala — Eino Kalpala

Voittajat lausuvat:

— Olimme ensimmäisen kerran mukana ja olemme hyvin tyytyväisiä. Ajoimme tasan matkasta molemmat. Olemme ajaneet aikaisem- min suunnistusajoissa, mutta rally- ajoissa olimme ensimmäisen kerran mukana. Vaikein kohta oli »sumu- nen hetki suunnitteluun». »Petäjäntaival» tuntui meistä melko mukavalta. Kilpailu sinänsä oli hy- vin miellyttävä. Dyna Panhard pe- lasi koko ajan erinomaisesti.

Dyna Panhard IV aj. lk 55,9 sek,
3) Olli Martikainen — Niilo
Ruskanen Citroen II aj. lk 56,3
sek, 4) Pentti Virtanen — Reino
Järvelä Peugeot III aj. lk 56,7
sek.

Naispari Liija Alanärä—Helka Pöyliö matkan varrella.